

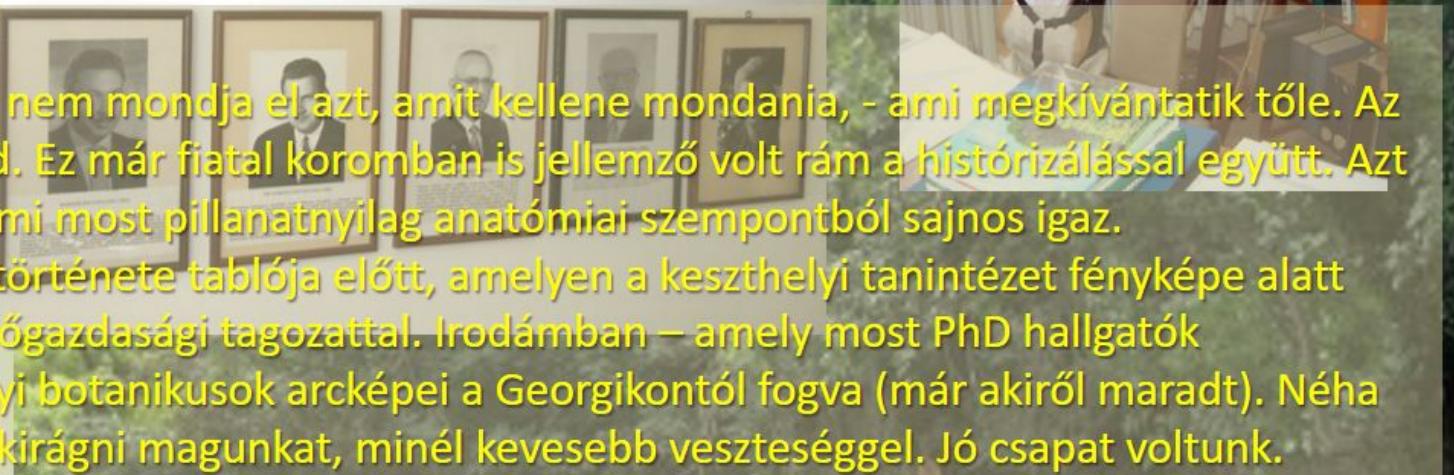
MAGYAR ÁROKOKTATÁS

Története

Tisztelt Hallgatóim!

Úgy tartják, hogy az ember akkor öregszik meg, amikor nem mondja el azt, amit kellene mondania, - ami megkívántatik tőle. Az öregség másik jele, ha valaki bőbeszédűségben szenved. Ez már fiatal koromban is jellemző volt rám a histórizálással együtt. Azt is mondják, hogy mit akar egy vén, fogatlan oroszlán, ami most pillanatnyilag anatómiai szempontból sajnos igaz.

Aktív éveimben naponta eljártam az agrárfelsőoktatás története tablója előtt, amelyen a keszthelyi tanintézet fényképe alatt látszott régi iskolám, az orosházi volt polgári iskola mezőgazdasági tagozattal. Irodámban – amely most PhD hallgatók munkaszobája, a falon sorakoznak a nagynevű keszthelyi botanikusok arcképei a Georgikontól fogva (már akiről maradt). Néha kutyaszorítóba kerültünk, de igyekeztünk mihamarabb kirágni magunkat, minél kevesebb veszteséggel. Jó csapat voltunk.

Botanika

A természetfilozófiától az alkalmazott természettudományig a keszthelyi Georgikonon

Festetics-emlékülés

A Georgikon alapítása 225., jubileumi évének nyitó eseménye

2022. január 28-án, pénteken 10 órától

Georgikon Alapítvány

Tiszteettel köszöntöm a Georgikon alapítása 225. naptári
évének első jubileumi rendezvénye valamennyi résztvevőjét;
különösen hálás szívvel azokat, akik az eseménysorozatot
megterveztek és megszervezik, illetve támogatják.

Dr. Szabó István

Hölgyeim és Uraim! A gazdálkodás alapja a természetismeret. Szakterületemet illetően abban a megtisztelő, szerehűséges helyzetben vagyok, hogy egy 1811-ből ránk maradt „Fűvészet (botanica)” jegyzet szemlélteti a Georgikon művelődéstörténeti jelentőségét és oktatásának korszerűségét. Gondolataimat nem feltétlenül a lenti pontok szerint olvasható sorrendben fogom önkkel megosztani.

Az agrárium története – egyik oldalon – folytonosan változó formában és tartalommal összefügg a természetismerettel, a másik oldalon pedig a nemzeti művelődés, műveltség működő, szerves tartalmi része.

Csányi Vilmos szerint az ember mindig két birodalomban tevékenykedik. Egyik a technika, a technológiák következetes valósága, a másik a hiedelmek, az elme-konstrukciók világa, vagyis a filozófiák, vallások és a szigorú szabályok szerint teremtett matematika, geometria. Az ember örök problémáira hol az egyikból, hol a másikból kölcöönözött eszközökkel keres magyarázatot, megoldást.

Idézem őt: „A természettudomány az egyetlen találmányunk, amelynek minden két birodalomban vannak gyökerei”.

Arthur Koestler szerint (nem szóról szóra, hanem tartalmilag idézem): a két iker – a Tudomány és a Vallás – a pitagoraszi iskola misztikusában és bölcselődésben tökéletesen összeforrott, majd az idő során szétvált, később egyesült megint, a szálak összebogozódtak, párhuzamosan futottak, végül megérkeztek napjaink hűvös udvariassággal, de tökéletes elszigeteltségevel kettéosztott épületébe, ahol a szimbólumok dogmákká merevedtek, ahonnan a gazdag inspiráció hajdani közös forrása már nem is látható.

Az ikrek bújócskája a Természethistória – Új filozófia – Tudomány – Technológia sodrában a Historia Naturalis (Plinius) és a Georgica (Vergilius) kétezeréves folyamat, amelynek késő reneszánsz, humanizmus, valamint felvilágosodás és reformkori eseményei tanulságosak számunkra.

- Művelődés- és agrártörténet: múlt – jelen – jövő
- Unatkozó vidéki főúr időtöltése – Álmok Álmodói
- Rerum Cognoscere Causas
- Természetfilozófia – Tudomány – Technológia – *innovatio*
- A növevények és a fűvészszégek

Történetünk kezdetéhez rövid időre vissza kell térnünk a XVI-XVII. századba a reformáció és a három részre szakadt Magyarország időjéhez azért, hogy megértsük Köstler fejtegetését a filozófia, a tudomány és a vallás viszonyáról. Mivel minden értelmes dolognak kell, hogy legyen filozófiája, elemezzük ezt a Festetics család, kiemelten Festetics I. György „iskolapolitikája” szempontjából. [V.Ö. Mária Terézia: „Die Schule ist und bleibt ein Politikum.” — Utólagosan, az előadás kéziratának gondozása során jegyzem meg, hogy a mai közéleti szereplők szerint 2021-ben hozott politikai döntés okozza a Georgikon Kar további sorsát.]

1648 egyszerűen a 30éves háborút lezáró „kifáradás és kijózanodás békéje”, a westfáliai béke éve, amely az 1624-es határok mentén rajzolta meg Európa térképét, (és határozta meg az alkudozó nagyhatalmak között a kis nemzetek és országaik balsorsát.

Id. Pieter Brueghel a Keresztelő Szent János prédkációja (1566)

Természethistória – Új filozófia –
Tudomány

A humanista és a reformáció eszméjét követő Batthyány III. Boldizsár (1542–1590) mecénás németújvári gróf „társaságban kellemes, hadban pedig vitéz és szerencsés volt”. Öt nyelvre kiterjedő tudása révén európai tudósokkal levelezett, gazdag filozófiai, természetről, történeti, politikai könyvtárt gyűjtött össze, és a körmendi felsőbb iskola pártfogója volt. Támogatta korának legkiválóbb botanikusát, Clusiust. Brueghel festménye, műelemzők szerint, Batthyány útkeresését és töprengését tükrözi a felekezeti elkülönülés miatt, és a fokozódó belső magyar ellenétek és a török elleni harcok között a nemzeti fennmaradásért.

Unokája, Batthyány I. Ádám (1610–1659) kamarás a megújuló katolicizmus jegyében megttelepítette a szerzeteseket és gazdag könyvtárat alapított. Az ő tiszttartója volt 1634 és 1640 között Festetics I. Pál, akinek fia, II. Pál (1639–1720) Batthyány Kristóf dunántúli főkapitány szolgálatában alapozta meg Festeticsék magyarországi vagyonát és társadalmi rangját.

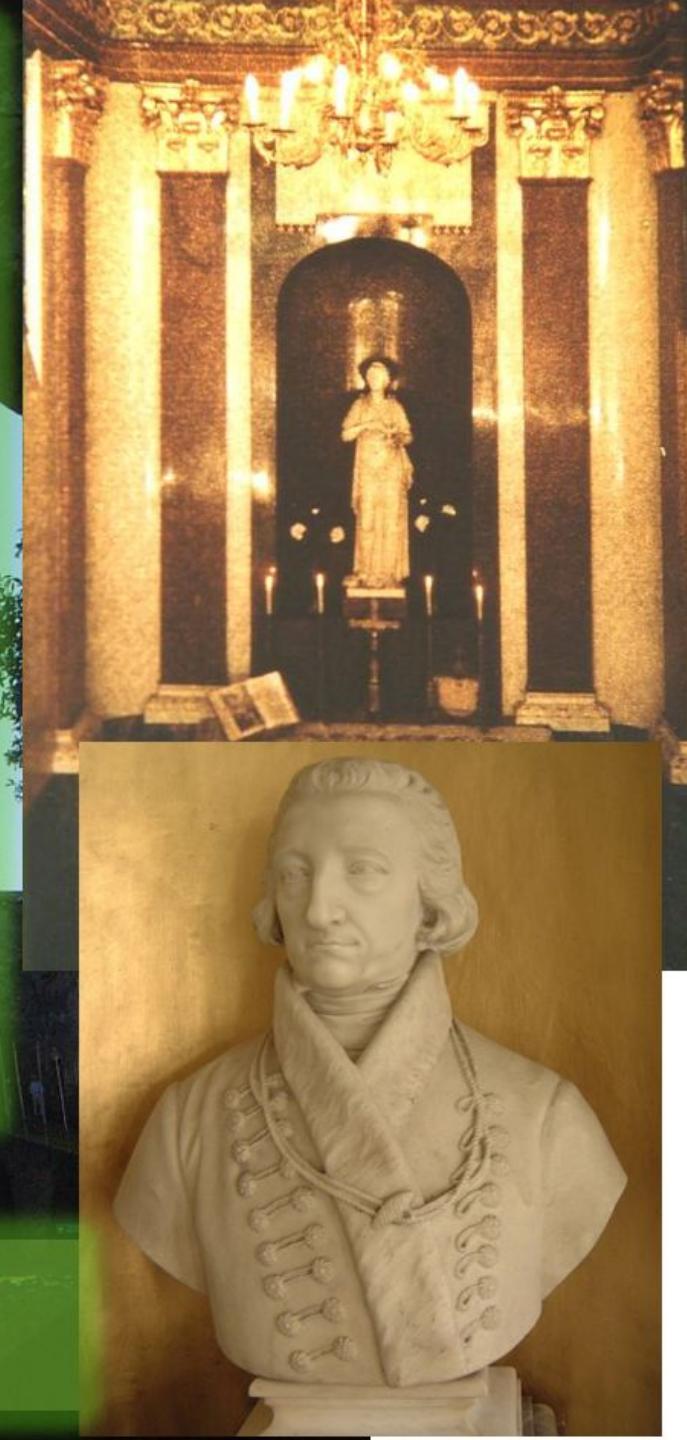
A család ősi fészke a sági kastély lett, három nemzedéke pedig Keszthelyen a nyugati kultúra terjesztője, a magyar felújulás, reformkor főúri és nemesi központja. Festetics (I.) György a magyar reformkort előkészítő – Szerb Antal megfogalmazásával élve – felújulás, latinul *innovatio* egyik központi alakja. Gyakran melancholikus „füttyös Gyuri”, akit nem biztos, hogy boldoggá tett a dolgok titkainak, lényegének megismerése iránti törekvése. Életműve hozzájárult a modern nemzetté válás folyamatának előkészítéséhez. Csatasorba tudta állítani a különböző vallású és hitű, de a haladás ügyében megegyező emberek erejét.

Kastélya kápolnájának oltárán eredetileg a Szent János apostol szerinti három erény – Hit, Remény és Szeretet – jelképes alabástromszobrai voltak, az oltár mögötti fülkében pedig ma is azok édesanya, a szintén ókeresztény vértanú, Szent Zsófia, a kápolna védőszentje alabástrom szobra áll. A szoborfülke feletti latin nyelvű idézetet a Példabeszédek könyvből Keszthely monográfusa, Bontz József (1896) így fordította magyarrá:

„Ha bölcsességről esedezel,
És szivedet az okosságra hajtod:
Akkor megérted az Ur felelmét.
És az Isten tudományát megtanulod”

Természethistória – Új filozófia – Tudomány

Ilyen telitalálat a keszthelyi háromszintű nyolc szakos gazdasági tanintézet és a felsőfokú tagozataira felvehető növendékek számát gyarapító iskolarendszer.

Arthur Schopenhauer

(1788-1860):

*A tehetségre az jellemző,
hogy olyan célt talál el,
amit senki más.*

Festetics Pál (1722-1782)

Gimnázium (hazánkban 14.) 1772
Új népiskola 1779

3szintű 8szakos gazdasági tanintézet
(Süle Sándor(1967): „az első magyar agráregyetem”

Felsőfokú tagozataira felvehető
növendékek számát gyarapító

iskolarendszer

Anyanyelvű művelődési program része

Festetics György (1755-1819) (Nagyváthy János)

csurgói ref. gimnázium 1792

Georgikon 1797

gimnázium 5osztályos 1798

polgári iskola (hazánkban 4.) 1802

tanítókörző, zeneiskola

Festetics László (1785-1848)

MTA

Ludovika

Festetics Tasziló és György

(1813-1883) (1815-1883)

újraindítás

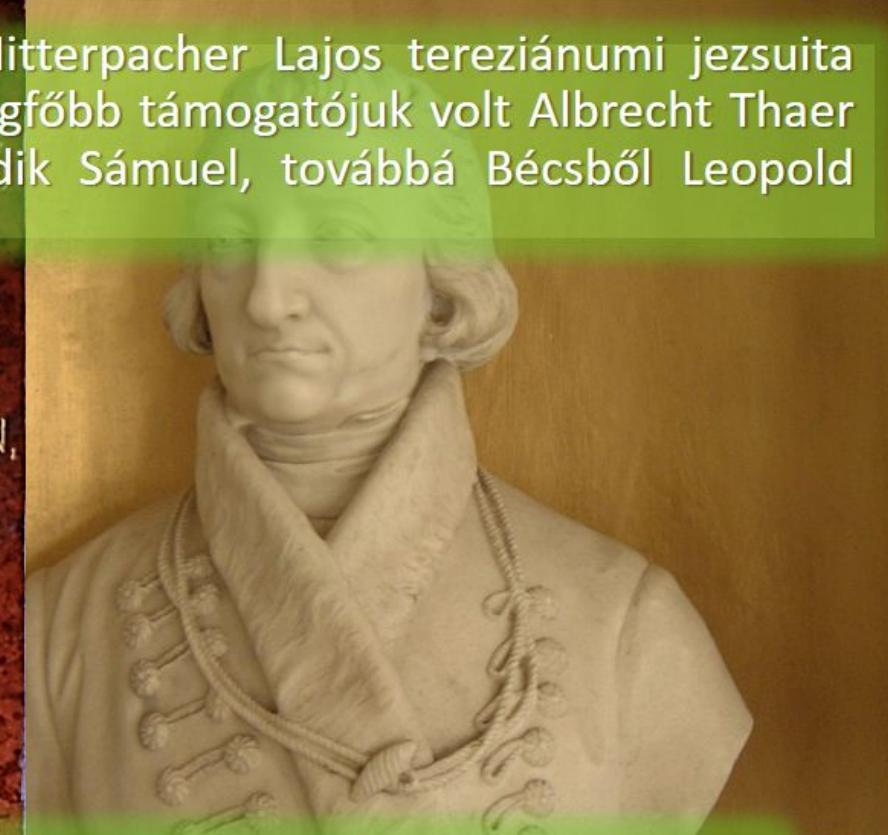
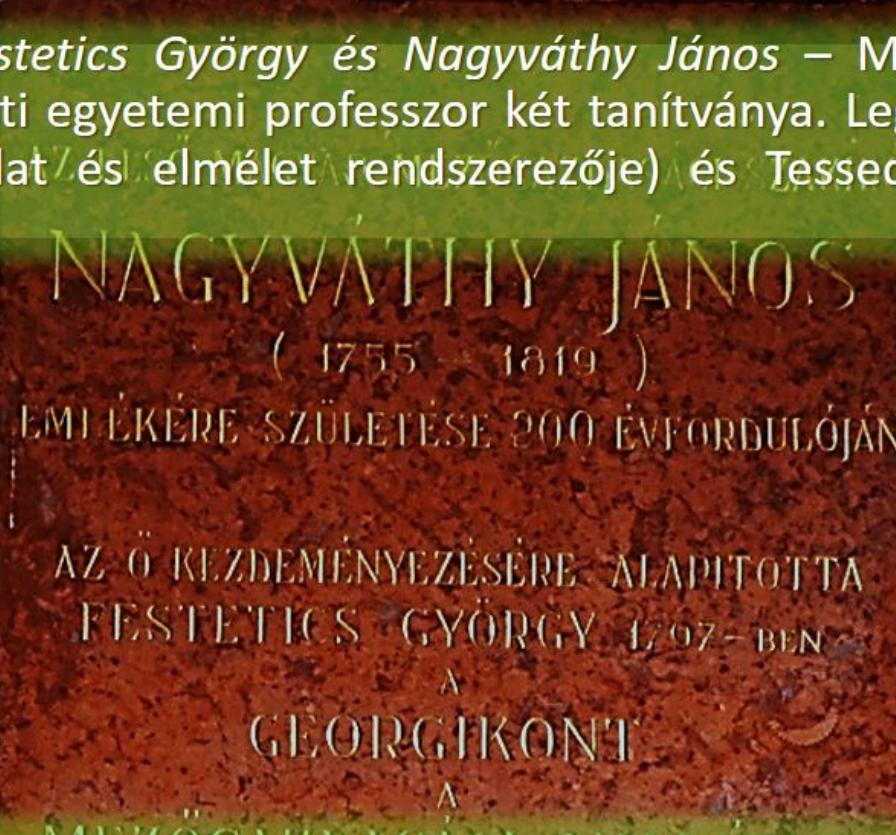
(országos és megyei közakarat)

Az egyetemi főépület előcsarnoka, az elődök emléke előtti számtalan tisztelgés által megszentelt helyszín.

Herbert Butterfield ajánlása szerint a gondolatok birodalmát nem deríthatik fel azok, akik a feladatot mérőszalaggal igyekeznek megoldani. A történelem egyes részleteit a képzeletnek kell átformálnia – vagy megelevenítenie –, a történelemtudomány területén kívülről irányítva reá lámpájának fénysugarát. [...] Ilyenkor [...] a semmiből újdonságok ugorhatnak elő [...] új részletek válnak hangsúlyossá, új vonatkozások bizonyulnak jelentékenyeknek. Koestler így folytatja: Valami különös, fordított folyamat süketté és vakká teszi az embert azok iránt a tények iránt, amelyek fényesen, lélegzetelállítóan nyilvánvalóak lesznek, mihelyt egy látnok végre felfedezi és felmutatja őket.

A látnokok és megvalósítók: *Festetics György* és *Nagyváthy János* – Mitterpacher Lajos tereziánumi jezsuita szerzetestanár, majd budai – pesti egyetemi professzor két tanítványa. Legfőbb támogatójuk volt Albrecht Thaer (Celle; a mezőgazdasági gyakorlat és elmélet rendszerezője) és Tessedik Sámuel, továbbá Bécsből Leopold Trautmann.

A magyar mg szakírás meghonosítóinek triásza: Mitterp., Tessedik; magyarul Nagyváthy – követte őket Pethe.

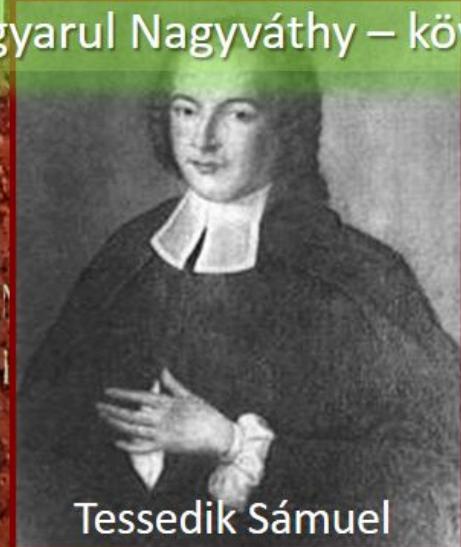

Pethe Ferenc

Mitterpacher Lajos

EVBEN A
MEZŐGÁZDASÁGI AKADEMÉ
MEZŐGÁZDASÁGI TECHNI
KESZTHELY VÁROSA

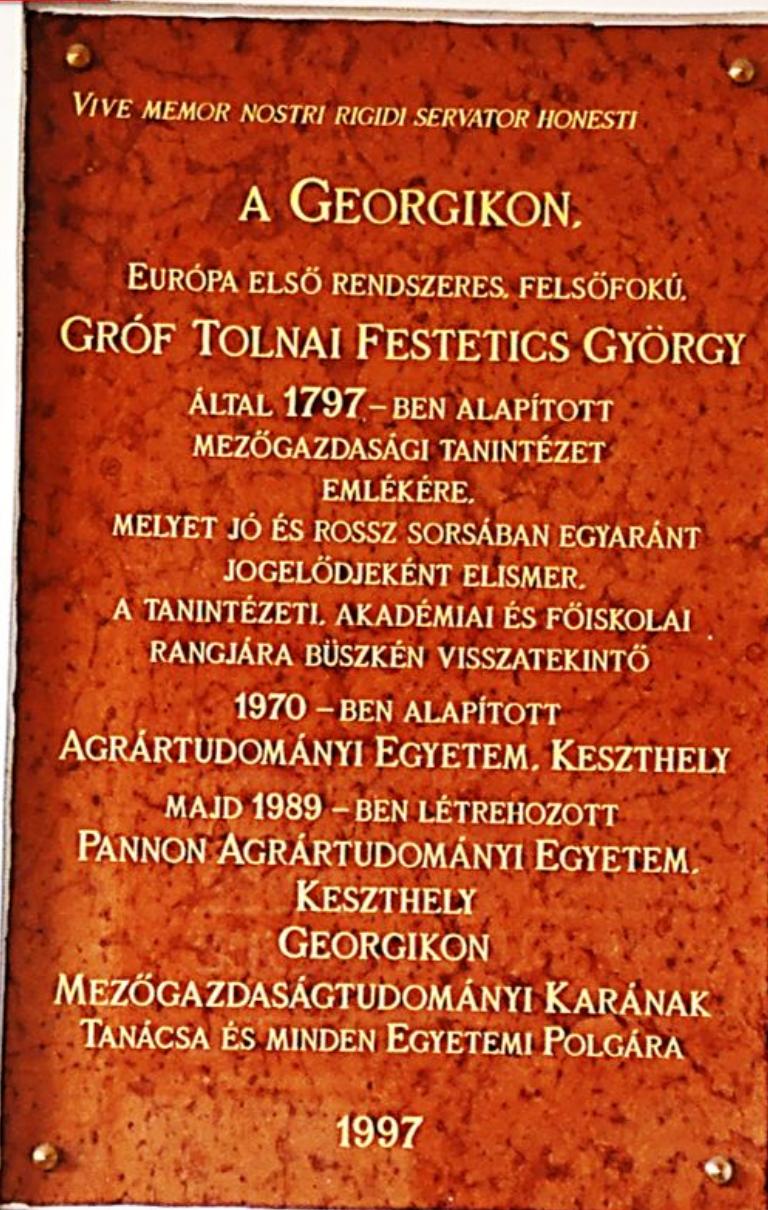
Tessedik Sámuel

Albrecht Thaer

Berzsenyi F.Gy-ről: „olly dicső épületnek rakta le talpköveit,
mellyet csak a Haza omladéka temethet el”.

Az akadémia új központi épületét az országos közmegbecsülés jeleként a
budai vár felújítására szánt összegből **emelték**

...mert a Georgikon történelmi emlékhely. Gondolata Festetics György kastélyában vált tervvé, és városunk több épületében, azok működésében napjainkig tartó valósággá. Nem látványos épületek vagy divatos „turisztikai desztinációk”. Nem téglá és malter, hanem szellemi tartalommal megtöltött érték, a nemzeti vagyon újonnan alapítványi kezelésbe került része, ami vagy áruba bocsátva elfecsérelődik, vagy méltó felsőoktatási és innovációs szerepet kapva erősítheti a MATE szervezetét.

Georgikon-Kar-Keszthely-A- 3dwarehouse.sketchup

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2F3dwarehouse.sketchup.com%2Fmodel%2F75f3e833900be3085b95f21644af5a67%2FGeorgikon-Kar-Keszthely->

AZ ELŐ-MAGYAR MEZŐGÁZDASÁGI ZÁRÓ
NAGYVÁTHY JÁNOS
1737 - 1819
AZMÉRE SZÜLETÉSE 200. EVDÖLÖJÉN,
FESTETICS GYÖRGY 1797-BEN
GEORGIKON
MEZŐGÁZSÁGI AKADEMIA
1800-BAN

GEOGRAPHIC
EUROPE MEZŐGÁZDASÁGI KÖZPONT
KRESZTHELY 1797-BEN
TOLNAI
GRÓF FESTETICS GYÖRGY
ALAPÍTÓ
HAGYATÁLÁN ALKOTÁSAVAL
SZAZADIK ÉVFORDULÓJÁN
EZEK MEZŐGÁZDASÁGI TANÍTEVEI
A TELKEK
TOLNAI

GRÓF FESTETICS TASSI LÓ
ALAPÍTÓ
ADMONYOZTA
MDCCXC VII -BEN

VITAE MEMOR NOSTRI EGIDIUS SENATOR BONISTI
A GEORGIKON
EUROPA ELSŐ RENDSZERES FELSŐOKO
GRÓF TOLNAI FESTETICS GYÖRGY
ALIZ 1797-BEN ALAPÍTOTT
MEZŐGÁZDASÁGI TANÍTEZET
EMLEKE
MEZÉT JÓ ÉS FŐSSZ SÖPÖRÁN EGYÁRÁNT
JOGELÖÖKÉNT ELSÉMER
A TANÍTEZETI AKADEMIAI ÉS FŐSSOLAI
PANGARA BISZTRÉN VISSZATEKTÖ
1797 - BEN ALAPÍTOTT
AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM, KESZTHELY
MAJ 1989 - BEN LÉTERHOZOTT
PANNON AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM,
KESZTHELY
GEORGIKON
MEZŐGÁZSÁGTUDOMÁNYI KARÁNAK
TANACSA ÉS MINDEN EGYETEMI PÓLIGÁRA

1997

európai kezdetek sorában

veszprémi káptalani iskola	†:1276, a perugiai egyetem alapítása évében Gizella királyné	„az ország legrangosabb tanintézete volt”
pécsi egyetem	1367. szeptember 1. Nagy Lajos	A Georgikon helye és V. Orbán pjetentősége, a hazai és európai kezdetek sorában az
óbudai egyetem	Zsigmond király 1395. október 6. (1410 újjáalapítás)	új állami oktatáspolitika IX. Bonifác pápa érvényesülése „a szakképzés fejlesztése” címsor alatt Selmecbánya, Eger, budai
Academia Istropolitana	Mátyás király és Vitéz János	majd pesti egyetem után van,
budai domonkos Studium Generale	~1495	mint közeladatot ellátó magánintézménynek.
protestáns és katolikus felsőoktatási kezdeményezések (számos kollégium – pl. Sárospatak, Pozsony, Sopron)		
Collegium Bethlenianum	1620. május 1. Gyulafehérvár	„az első tartósnak bizonyult magyar egyetem alapítás”
nagyszombati egyetem	1635. május 12. Pázmány Péter	Erdély magyar nyelvű művelődésének egyik, évszázadokon át legjelentősebb főiskolája
Nagyenyed	1622 – Bethlen G. Kollégium, Term.tud. Muz. Apafi Mihály	
új állami oktatáspolitika érvényesülése		
Kolozsvár	1595-től előzmények után: 1767 - Mária Terézia	
„a szakképzés fejlesztése”		
Selmecbánya	1735, 1770, 1808	
Eger	1777 jogakadémia marad	Esterházy Károly (1763)
budai majd pesti egyetem	1782 1787	mérnöki tudományok; mg. állatorvostan
Georgikon	1797 – „iskolák”	Festetics György

Tudomány és művelődés Keszthelyen – Annis G.

Festetics György: testvérei

- Julianna - Széchenyi-család

- Imre - a mendeli genetika előfutára

*nagyapja - Kristóf, apja - Pál, fia - László
unokái - Tasziló és György*

Asbóth János: archon; fiai és leszármazottai

Kitaibel Pál

Nagyváthy János - mezőgazdasági szakírás

Pethe Ferenc - nyelv, élettan, technika

Rumy Károly Gy. - polihisztor

Sárközy István - Kazinczy Ferenc

Assessores Georgici

Csokonai, Berzsenyi - Helikon

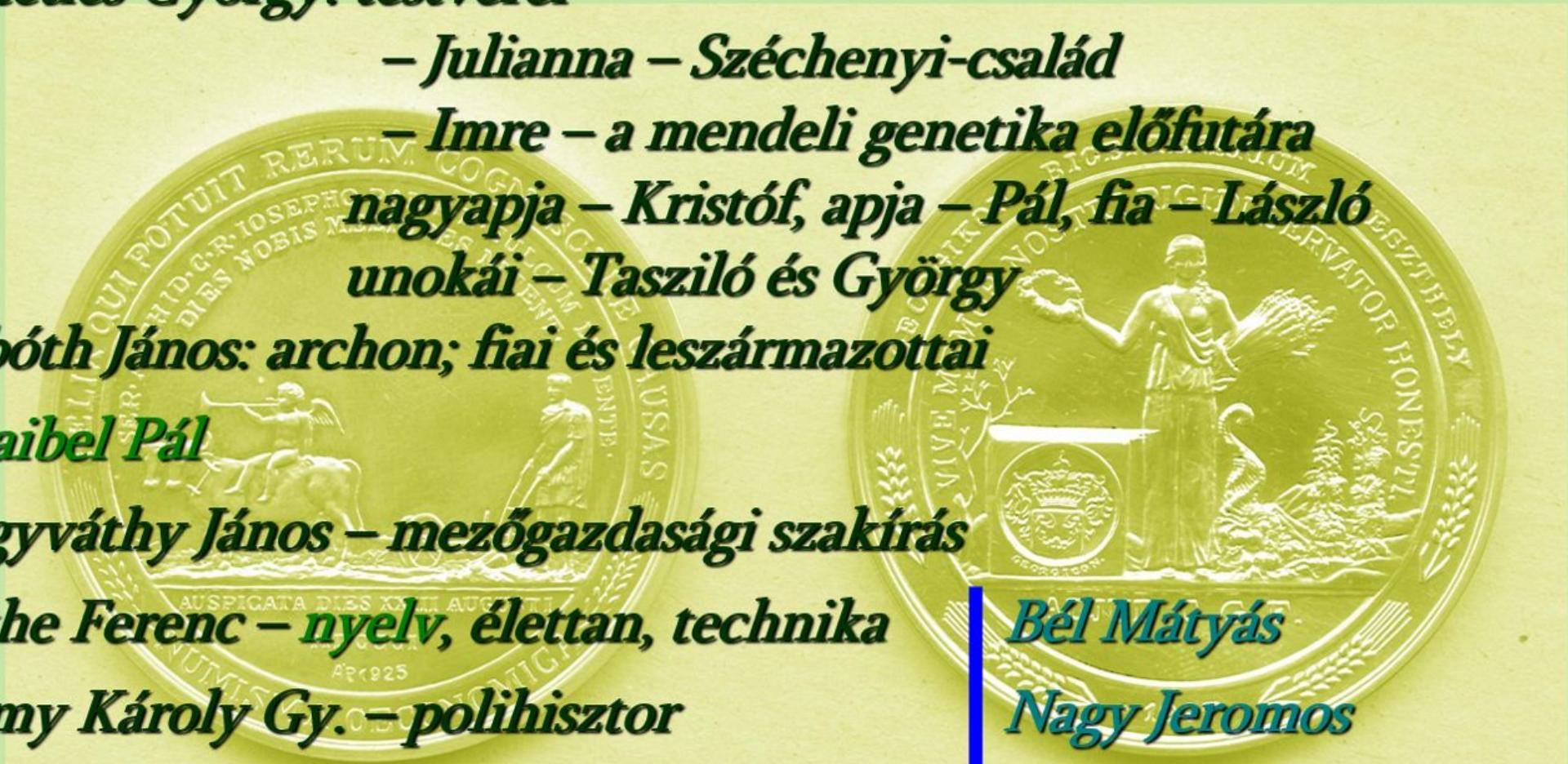
Bél Mátyás

Nagy Jeromos

Ürményi, Majláth

Pruzsinszky J.

Szendrey Ignác

A. T. Szabó, *Alphonse de Candolle's early scientometrics(1883, 1885) with references to recent trends in the field (1978–1983)*
[Scientometrics](#) 8(1):13-33 · July 1985

- 14 európai ország és az Egyesült Államok tudományos teljesítménye - akadémikusoknak az ország népességéhez viszonyított száma

Év	Akadémiák			Rang
	Párizs	London	Berlin	
1750				
1789	0,026			12.
1829	0,014	0,023		9.
1869	0	0		

A. de Candolle (1806–1893) a kultúrnövények származásának kutatója. (Apja a természetes = származástani rendszertan megalapozója volt.)

Festetics György maga is a göttingeni tudós társaság tagja volt. Külföldi és magyar tudós társaságok tagjai a Georgikonon: Rumy Károly György, Wierzbicki Péter, Asbóth János, Liebbald Gyula, Angyalffy Mátyás

Megszűntetése előtt a PATE Georgikon karának három akadémikus professzora és három akkreditált doktori iskolája volt!

KURUCZ GYÖRGY

Festetics György idegenföldi tapasztalatokkal rendelkező tanárokat alkalmazott; fia, László pedig különösen megkövetelte szigorú protokoll szerint a georgikoni professzorok és állásra jelentkezők külföldi tanulmányútjait

Keszthely grófja
FESTETICS GYÖRGY

„Kedves Hazámfiai,
mozdulni kell...”

*Georgikoni peregrinatio oeconomica
a 19. század elején*

CORVINA | RÁDAY GYŰJTEMÉNY

Tudástranszfer – Peregrináció - Mobilitás

Károli
György

Műfordítás
torrás

Technológiai utazás a modern kor hajnalán

Válogatás Gerics Pál és Lehrmann József
georgikoni professzorok nyugat-európai
jelentéseiből és naplóiból (1820–1825)

Szerkesztette:
Kurucz György

L'Harmattan

Cséby Géza
**A KESZTHELYI
HELIKON**

Gróf Festetics György
szerepe a magyar
művelődéstörténetben

MAGYARORSZÁG HEGY- ÉS VÍZRAJZA A XIX. SZÁZAD VÉGÉN

PIOTR WIERZBICKI
1794 - STARY SĄCZ
1847 - ORAVICA
ZNAKOMITY PRZYRODNIK, PROFESOR GEORGIKONU W KESZTHELY, LEKARZ-HUMANISTA
PÉTER WIERZBICKI
STARY SĄCZ - 1794
ORAVICA - 1847
FLÓRAKUTATÓ, A KESZTHELYI GEORGIKON PROFESSZORA, ÖNFELALDOZO ORVOSDOKTOR

A birodalomban szabad munkaerőkötetlen vándorlási lehetőségének fellendülése előnyös hatással volt a georgikoni tanári kar összetételére, az oktatás színvonalára. Wierzbicki Péter, korának egyik legjelentősebb botanikusa. Történetesen Keszthely, testvér városában, Ó-Szandeczban született.

Conspectus Institutum Georgici

Anno Scholastici 1823

Prof. Dr. Wierzbicki

Trimestri Hyberno:

Anorganognosia

Medicina Veterinaria

Technologia Ruralis

Trimestri Verno:

Phytognosia

Medicina Veterinaria

Technologia Ruralis

Trimestri Aestivo:

Zoognosia

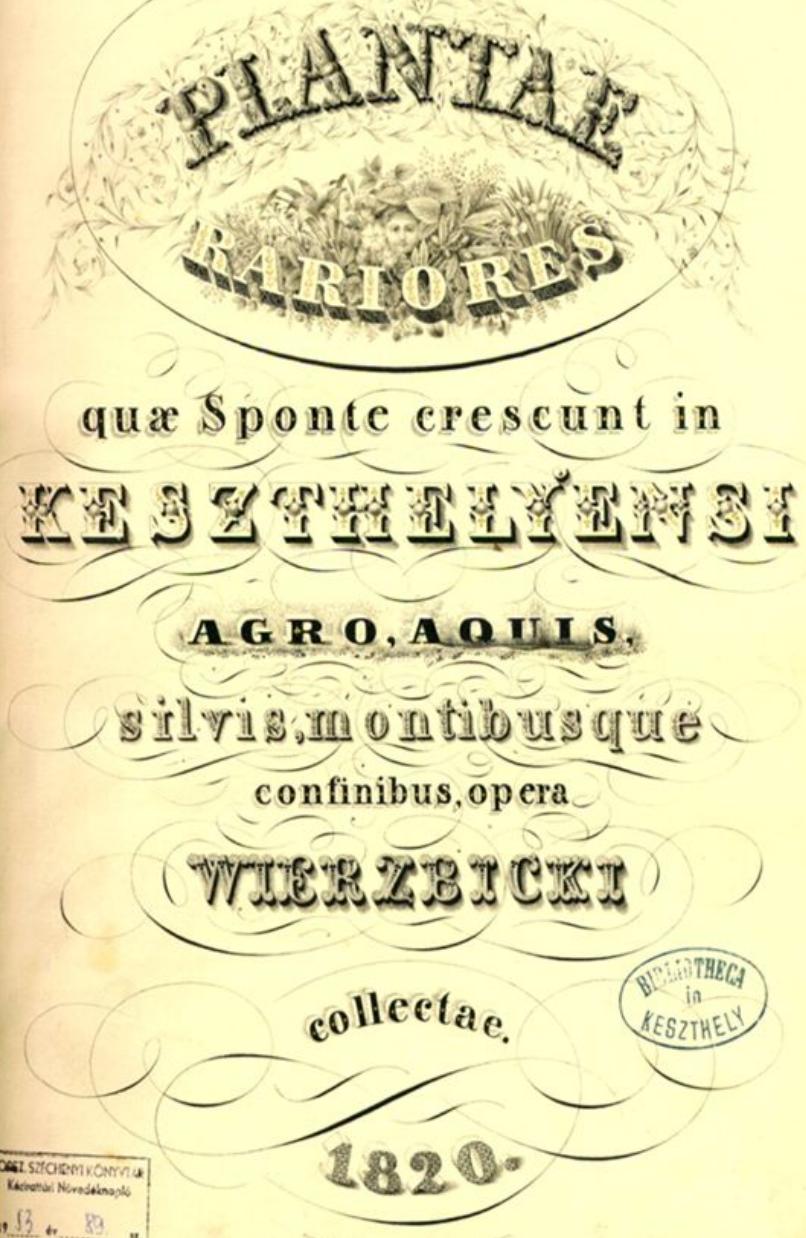
Medicina Veterinaria

Technologia Ruralis

CONSPPECTUS INSTITUTIONUM GEORGICI ANNO SCHOLASTICOIS						
Prælegentes	Objecta Prælectionum.	Prælectionum	Dies.	Post & ante lectio[n]em	Locus.	Auditoris oblige Prælectionis diebus
TRIMESTRI HYBERNO.						
Prof. Wierzbicki	Phyto-organicæ gnosia	quotidie	8 - 9	- - -	Salomon regi	1 st ann.
Doc. Angelis.	Lingua gallica et anglica	dit.	8 - 9	- - -	dit.	dit.
Prof. Ruyko.	Physicae pars chemicae	dit.	9 - 10	- - -	dit.	dit.
Prof. Wierzbicki.	Medicina Veterinaria	dit.	9 - 10	- - -	dit.	dit.
Prof. Sanojzy.	Mathesis pura	dit.	10 - 11	- - -	dit.	dit.
Prof. Ruyko.	Economia ruralis generalis	dit.	10 - 11	- - -	dit.	dit.
Prof. Uffelius.	Geometria planar. phys. curv.	dit.	11 - 12	- - -	dit.	dit.
Prof. Wierzbicki.	Technologia ruralis	dit.	11 - 12	- - -	dit.	dit.
Doc. Angelis.	Lingua gallica et italica	dit.	- - -	2 - 2	dit.	dit.
Prof. Sanojzy.	Mathesis pura	dit.	- - -	2 - 2	dit.	dit.
Prof. Ruyko.	Physicae pars mathematica	Sancti Marci	- - -	3 - 4	dit.	dit.
Doc. Recchii.	Economia ruralis generalis	quotidie	- - -	3 - 4	dit.	dit.
	Arte Graphicæ.	Tool.	8 - 12	- - -	dit.	dit.
TRIMESTRI VERO.						
Prof. Wierzbicki	Geometria planar. phys. curv.	dit.	- - -	2 - 2	dit.	dit.
Prof. Sanojzy.	Mathesis pura	dit.	- - -	2 - 2	dit.	dit.
Prof. Sanojzy.	Physicae pars mathematica	Sancti Marci	- - -	3 - 4	dit.	dit.
Prof. Ruyko.	Economia ruralis generalis	quotidie	- - -	3 - 4	dit.	dit.
Doc. Recchii.	Arte Graphicæ.	Tool.	8 - 12	- - -	dit.	dit.
TRIMESTRI VEN.						
Prof. Wierzbicki	Phyto-organicæ gnosia	quotidie	8 - 9	- - -	Academiæ	
Doc. Angelis.	Lingua gallica et anglica	dit.	8 - 9	- - -	dit.	
Prof. Ruyko.	Physicae pars chemicae	dit.	9 - 10	- - -	dit.	
Prof. Wierzbicki	Medicina Veterinaria	dit.	9 - 10	- - -	dit.	
Prof. Sanojzy.	Topographia et Geometria practica	dit.	10 - 11	- - -	dit.	
Prof. Ruyko.	Economia ruralis specialis	dit.	10 - 11	- - -	dit.	
Prof. Uffelius.	Geometria planar. phys. curv.	dit.	11 - 12	- - -	dit.	
Prof. Wierzbicki.	Technologia ruralis	dit.	11 - 12	- - -	dit.	
Doc. Angelis.	Lingua gallica et italica	dit.	- - -	3 - 4	dit.	
Prof. Sanojzy.	Mathesis pura	dit.	- - -	3 - 4	dit.	
Prof. Sanojzy.	Physicae pars mathematica	Sancti Marci	- - -	4 - 5	dit.	
Prof. Ruyko.	Economia ruralis generalis	quotidie	- - -	4 - 5	dit.	
Doc. Recchii.	Arte Graphicæ.	Tool.	7 - 11	- - -	dit.	
TRIMESTRI AES.						
Prof. Wierzbicki	Zoognosia	quotidie	8 - 9	- - -	Academiæ	
Doc. Angelis.	Lingua gallica et anglica	dit.	8 - 9	- - -	dit.	
Prof. Ruyko.	Chimia agronomica	dit.	9 - 10	- - -	dit.	
Prof. Wierzbicki.	Medicina Veterinaria	dit.	9 - 10	- - -	dit.	

A Georgikon tanrendje Wierzbicki kézírásával

Wierzbicki keszthelyi flóraműve, 1820

SYNGENESIA.
Capitatae.

CARTHAMUS LANATUS.

Hung. Gördör szélte, Szamár Szőfűmag.
Germ. Wolliger Saftler.
Gall. Le Carthame laineux.
Angl. Wooly Safflow.

CH.GEN. Anthodium evolutum, squamis imbricatis; inferius foliaceis; superius rufis, cariologinis, apice spinosis. Receptaculum foliaceo-florum: squamis papillatis. **Caulis** 16-30 pedes altus, erectus, toci, superne lanuginine cracchinoidea-alba velutina, ramosus, ramis patentibus. **Folia** inferiora pinnatifida, dentata; superiora alterna, amplia, cordato-ovata, pinnatifida-dentata; petiolaris nigricans, conalculata; dentibus subulatis-pinnatis.

Flores in capitulis terminalibus, c. latro-sulfureis. Antho. di tenua, anachorda obvallata. Receptaculum evolutum, setosum, albicum.

Semina glaberim, nitida, in radio papilla nulla, in disco re. s. fili, rotunda, coronata, rotis inaequalibus, c. fulvo-nigra. **Habitat** in evulis vix rupibus proponit. Edulis, ad prouen. coium. **Specie.** Floret Iunio - August. Annuus.

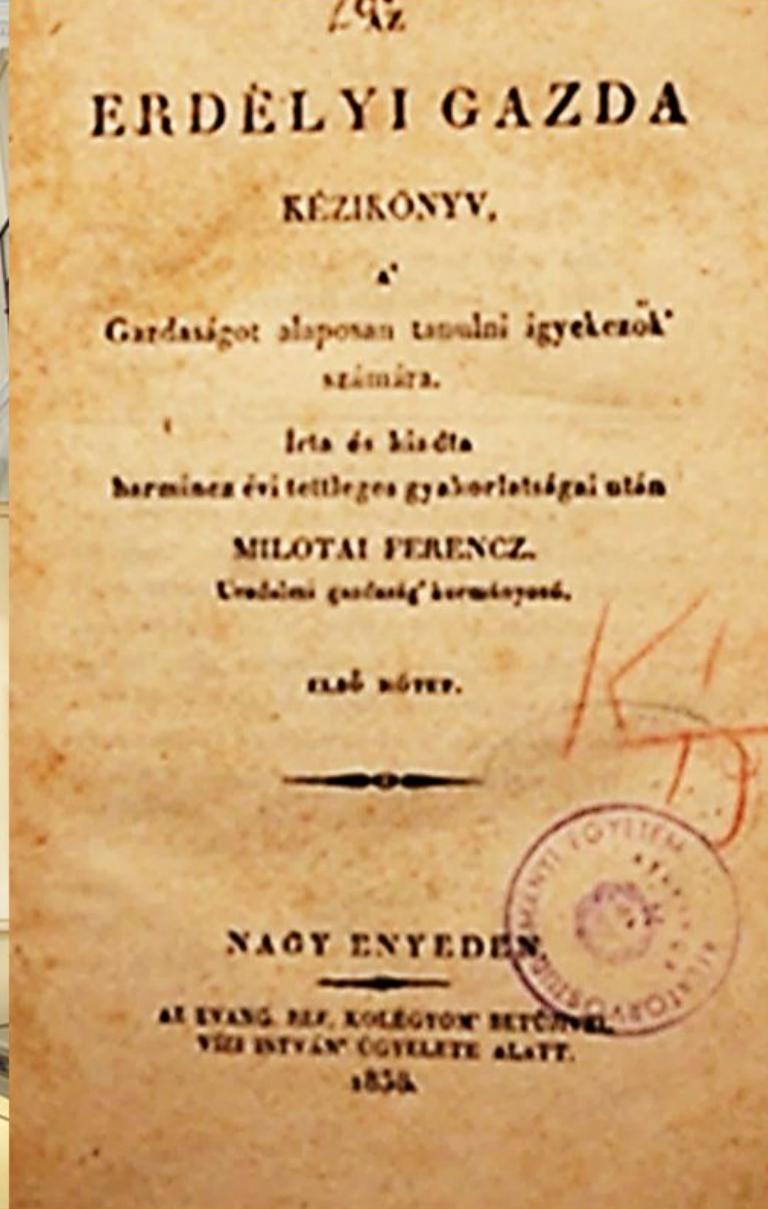
Explicatio delineacionis:
x. Tolum radicale pinnatifidum. p. Squama ex. basi foliacea. y. Florulus c. disco. i. Semina papiforme.

Elzász: 1
Morvaország: 6
Belga: 1
Lombardia: 1
Ausztria: 6

Híres georgikoni diákok közül
Milotay Ferenc egész életét az
erdélyi nevelésügynek áldozta (a
képen a Teleki könyvtár).
Gubody László Nagykőrösön
vezette be a mezőgazdasági
ismeretek tanítását.

Milotai Ferenc – Gernyeszeg
Gubody László – Nagykőrös

Mokry Sámuel, a Békés megyei
bőzanemesítő Deininger óráit
látogatta a Tanintézetben.
A Georgikon és utódai eredményes
működésében szerepe volt a
professzorok mobilitásának az
intézmények és a gyakorlat között.

Mokry Sámuel – Békés megye
Liebbald Gyula – Magyaróvár

3. Das Georgikon zu Resschely und der polnische Botaniker Wierzbicki.

Karlsruhe im April 1820.

Dass Dr. Thomas Julius Liebbard, der im Februarmonate 1819 von seinem dreizehnjährigen thätigen Wirkungskreise in dem Georgikon zu Resschely, in das neu gegründete ökonomische Institut zu Ungarisch-Nitschburg als erster Professor versetzt wurde, diese Stelle aber im Februar 1819 zu resignieren füllt gut besaß, seitens der vorigen Wirkungskreise in dem Georgikon zu Resschely wieder gegeben ist, wird Ihnen wohl schon bekannt seyn. Er hat seine Vorlesungen als Professor der allgemeinen Naturgeschichte, der Botanik und der sämmtlichen veterinarischen Wissenschaften bereits im November 1819 aufgefangen.

Das Georgikon hat zwei neue Professoren erhalten, Herrn Modroko, Professor der Physik, Chemie und Mechanologie, und Herrn Ujfalufu, Professor der Rechte. Ersterer war mehrere Jahre im Auslande und hat sich besonders zu Berlin in Hermannstadt's Schule zum modernen Chemiker gebildet. Er belegt seine Vorlesungen durchaus mit Demonstrationen und Experimenten und zwar recht eindrucksvoll. Mr. Ujfalufu succidierte den gelehrten und berühmten Professor der Rechte im Georgikon, Herrn Doftor Karl Pfahler, der von dem Herrn Grafen Ladislaus Becketts zum Directeur-Professor und Rektor im juridischen Fache befördert worden ist: eine reich verdiente Auszeichnung des freilichen Preises. Pfahler's vom Druck übergebenes "Das Georgikon Paganum Hungariae et portuum ei admearam" wird nächstens die Presse verlassen,

A Georgikonról rendszeresen jelentek meg híradások a külföldi tudományos és gazdasági szaklapokban. Tekintélyes lapok kiadói a Georgikon asszesszorai között voltak. Rumy Károly György professzor, később esztergomi érseki gyűjtemény vezetője John Bowring angol költővel, a magyar irodalom nagy barátjával levelezett.

vielen-blüherrigen *) Wirkungskreisen außer Menschenerschaffung, vielseitigster Bildung u. s. w. bei Vortheil, dass Ich überall, z. B. in der Zips, in Schlesien, in Debau, Nitschburg, in Resschely, bewohnte; gelehrte Freunde und Correspondenten habe, durch deren Correspondenz Ich mich im Geiste in meine ehemaligen Wirkungskreise versche.

*) In der Zeitung "Die Presse" Dr. Rumy.

Fűvészet /:Botanica:/

Fejezetek:

- A' **Növevények** részei és a' fűvészi nyelv, Terminologia Botanica
- Fűvészszégek, A Linné alkotmánya szerint
 - „A' fűvészszége ... része a' természet historiának – a' növények országában való tudomány több tárgyakat foglal magában:
 - 1ször A' *Systematicus füvészszége* ...
 - 2szor A' *plánta physiologia* ...
 - 3szor A' *füvészgiographia* ...
 - 4szer Az *alkalmaztatott füvészszége*"
(a gazdasági növényfajok megismerése
technológiai tantárgyak keretei közé tartozott)

A jegyzet 35 oldal terjedelmű kézirat. Írta Bulyovszky Lajos hallgató, 1811. második félév.
Eredetét hitelesítette Balás Árpád (1865-től akadémiai tanár, 1874-től igazgató).

Terminologia Botanica

Alapja Magyar Füvész Könyv (1807)

- Anyanyelvű oktatás - a NÖVÉNY szó bevezetése a plánta helyett
- Linné rendszertanát követi – „ma” a morfológiai alapú rendszerezéstől a citológián, a kemotaxonómiai, az izoenzim analitikán keresztül eljutottunk a molekuláris biológiai rendszerezésig; a Festetics Imre Bioinnovációs Központig
- Festetics Imre érez rá, hogy a szülői tulajdonságok megjelenése az utódokban nem fiziológia
- A magyar történeti növényföldrajz és régészeti botanika meghatározója Deininger Imre

Tisztelt Hallgatóság, nagyon köszönöm lekötelező figyelmüket.
Nem ismétlem Berzsenyi Dániel több előadótársam által
idézet mondatát – igazat adok neki, de abban bízom, hogy
nem következik be...

Berzsenyi F. Gy-ről: „olly dicső épületnek rakta le talpköveit,
mellyet csak a Haza omladéka temethet el”.

AZ ELŐ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI ZÁRÓD
NAGYVÁTHY JÁNOS
(1735 - 1819.)
EMÉRE SZÜLETÉS 200. EMLÉKULJÁN
AZ O KIZEMÉNYEZÉSERE ALAPÍTOTT
FESTETICS GYÖRGY I. 1797-BEN
GEORGIKON
MEZŐGAZDASÁGI AKADEMIA
1797.

GRÖF GEORGICON
EUGENIUS MEZŐGÁZDASÁGI KISKOLÁLT
KESZTHELYI FESTETICS GYÖRGY
TOLNAI
GRÖF FESTETICS GYÖRGY
ALAPÍTOTT
HAGYATÁLAKAI KÖTAŞANAI
SZAZADRÍC FÖVÖRDÜLÖJÁN
EZYÉBÖGDÁZ TANÍTTÉTELEKELÉTE
A TELKEKT
TOLNAI
GRÖF FESTETICS TASSILÓ
ADMANYOZTA
MDCCCLXCVII - BEN.

INTÉZMÉNYÜNKET
A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
ELNÖKI TANÁCSA
1970. ÉVI 21. SZ. TÖRVENYERÉJÜ
RENDELE TÉTEL
AGRÁRTUDOMÁNYI
EGYETEMME
NYILVANTÍTotta
A TELKEKT

A GEORGICON ALAPÍTÁSÁNAK
175. ÉVFÖLDULÓJÁN ELHELYEZTE
AZ EGYETEM-TANÁCSA
1972. Szeptember 1-én.

VITAE MEMOR NOSTRI EGIDIUS NOVATOR HONESTI
A GEORGICON
EUROPA ELSŐ RENDSZERES FELSŐFOK
GRÖF TOLNAI FESTETICS GYÖRGY
ALTAZ 1797-BEN ALAPÍTOTT
MEZŐGÁZDASÁGI TANÍTÉZET
EMELÉDÉ
MELLÉT JÓ ES ROSSZ SORÁBAN EGYARÁNT
JOGELÖKÉNT ELSEM
A TANÍTÉZETI AKADÓMIÁI ES FORSKOLAI
RANGÁRA BÜZEKEN VISSZATEKINTŐ
1970-BEN ALAPÍTOTT
AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM, KESZTHELY
MAJ 1989-BEN LÉTREHOZOTT
PANNON AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM,
KESZTHELY
GEORGICON
MEZŐGÁZDASÁGTUDOMÁNYI KARÁNAK
TANÁCSA ES MINDEN EGYETEMI PÓLIGARA
1997

